

**การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วยตำบล
วัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี**
**THE GARBAGE MANAGEMENT OF PEOPLE IN TALADKLUAY
COMMUNITY, WAT PRADU SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT,
SURATTHANI PROVINCE**

พระปลัดวรกิจ วรกิจใจ
ดิเรก นุ่นกล้า

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
กันตภณ หนูทองแก้ว
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยและ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการวิจัยพบว่า

1) การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้าน การนำขยะมูลฝอยนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการหลีกเลี่ยงการ ใช้วัสดุที่ทำลายยาก ส่วนด้านการหมุนเวียนกลับมาใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ผลการเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบล วัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพและรายได้ต่อ เดือนต่างกันมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและจำนวน สมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาด กล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรมีการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะภายในชุมชน ควรมีให้ ความรู้และแนวทางที่ดีในการรณรงค์การใช้วัสดุที่ทำลายยาก ควรมีการรณรงค์การนำวัสดุ อุปกรณ์มาซ่อมแซมใช้ใหม่ ควรมีการจัดทำคู่มือแจกจ่ายเพื่อสร้างจิตสำนึกภายในชุมชน ควรมี การส่งเสริมและการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน และมีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะในชุมชน สร้างสถานที่จัดเก็บวัสดุที่ทำลายยาก

คำสำคัญ: การจัดการ, ขยะมูลฝอย

ABSTRACT

The research title on “The garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province” The objectives were as follows (1) To study the garbage management of people in Taladkluay community Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province. (2) To compare on garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations, monthly incomes and number of family members as differently. (3) To study on suggestions in the way to garbage management of people in Taladkluay community Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province.

The Findings were as follows:

1) The garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province by overview was at more level for all aspects, when considered in each aspect found that the aspect of reuse of garbage was the highest mean and followed up the aspect of avoiding of using undestroyable things and the aspect of recycle thing was the lowest mean

2) The comparative on garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani province, there found that in terms of sexes, ages, occupations and monthly incomes there were not different, but in terms of degrees of education and number of family members found that there were different as statistically significance at .05

3) The suggestion on the guideline for garbage management of people in Taladkluay community, Watpradu sub-district, Muang district, Surat Thani found that, the aspect of reduce of garbage: There should train people to know on reduction of garbage in community, there should have mindfulness before and after use to throw in community, there should give information and a good way in campaign of difficulty to destroy of garbage and the aspect of reuse of garbage: there should be divided garbage before throwing, there should provide place for garbage throwing in community (there should have label for type providing, there should have manual for mindful motivation in community for garbage that can

be reused, the aspect of repair : to bring broken thing for applying and repairing for decrease of problem in family, there should bring instrument in domestic which has broken to repair for reusefulness. The aspect of recycle : there should promote and good consciousness in community or set a group or organization which are concerned to response to people in community on reuse. The aspect of avoiding the difficulty to destroy of garbage : the place for collecting those garbages in community and there should campaign by multi – media that making benefit and support to avoid those garbages which are difficult to destroy in community.

Keywords: The Garbage, Management

บทนำ

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1- 11 ประเทศไทยได้มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการกระบวนการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นจำนวนมาก (กรมควบคุมมลพิษ, 2549) จึงเห็นได้ว่าขยะมูลฝอยเป็นปัญหาของชุมชนทุกระดับ มลพิษจากขยะมูลฝอยจึงเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวของเมืองสูงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการขยายตัวและพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เป็นผลทำให้การจัดการขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ไม่มีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาการจัดเก็บและทำลายขยะมูลฝอยไม่ได้ชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ จึงเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มิแนวนโยบายในเรื่องของการเพิ่มขึ้นของขยะ อาจเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากคนในชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ขาดจิตสำนึก และขาดจิตอาสา ตลอดจนขาดการใช้กฎหมายต่อการบริหารจัดการและดำเนินการในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากความเจริญเติบโตของสังคมเมืองพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้นปัญหาด้านการจัดเก็บทำลายก็จะตามมาด้วย ดังนั้นจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อในระยะยาว (กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวัดประดู่, 2559)

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในปัญหานี้จึงได้ทำการศึกษาในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดรูปแบบการวิจัยผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงปริมาณ
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยเลือกพื้นที่และกลุ่มประชากรในการวิจัย ในเขตตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้สอบถามแบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดจากศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทดสอบและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน นำมาแก้ไขปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ และหาค่าความเชื่อมั่นและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำมาใช้
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่กำหนด รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ
5. สรุป นำเสนอผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 50 ปี มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ต่ำสุดคือระดับมัธยมศึกษา โดยมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ และค้าขาย โดยมีรายได้ สูงสุด 30,000 บาทขึ้นไป และต่ำสุด 10,000 บาทต่อเดือน
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านการนำขยะมูลฝอยนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก ส่วนด้านด้านการหมุนเวียนกลับมาใช้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

สรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ข้อสรุปจากการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการขยะมูลฝอยของคนในชุมชนตลาดกล้วย มีทั้งหมด 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น
- 1.2 ด้านการนำขยะมูลฝอยนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ
- 1.3 ด้านการนำวัสดุอุปกรณ์มาซ่อมแซมใช้ใหม่
- 1.4 ด้านการหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่
- 1.5 ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก

2. การเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มี อายุ และอาชีพมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษารายได้ต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน

3. การรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนตลาดกล้วย ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีสรุปได้ดังนี้ คือ

- 3.1 ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการลดปริมาณขยะภายในชุมชน
- 3.2 มีการรณรงค์การนำขยะมูลฝอยมาใช้ใหม่และหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก
- 3.3 มีจัดทำคู่มือแจกจ่ายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
- 3.4 มีการส่งเสริมและการสร้างจิตสำนึกที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังนี้

1.1 ผู้นำชุมชนควรมีการประชุมและควรจัดอบรมฝีมือให้กลุ่มสตรีและเยาวชนภายในชุมชนในการคัดแยกขยะ เพื่อประโยชน์นำมาใช้ใหม่ ขาย หรือทำลายทิ้ง

1.2 ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในพื้นที่ ให้มีความร่วมมือกันในการรักษาความสะอาด เช่น จัดโครงการชุมชนสะอาด โดยมีการประกาศการจัดลำดับและมอบรางวัลประจำเดือนทุกเดือน เป็นต้น

1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการวางแผนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เช่น มีสถานที่รวบรวมขยะมูลฝอย หรือมีการคัดแยกขยะที่ถูกต้องและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนตลาดกล้วย เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้บรรจุขยะมูลฝอยในชุมชน เช่น การใช้ถังดำแทนการใช้ถังบรรจุให้เพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยผ่านสื่อภายในท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้น เช่น ประชาสัมพันธ์ในหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน

2.3 ควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อปลูกฝังเจตคติค่านิยมและเกิดความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย เช่น โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล โครงการรักษาความสะอาดภายในชุมชน เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินโครงการลดปริมาณขยะโดยแยกประเภทของเหลือใช้เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ตามแนวทางของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 ควรมีการศึกษาหรือประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลหรือขายได้

3.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยระบบนโยบายของการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เพื่อรับรู้สภาพปัญหาสภาพปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน

3.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะในชุมชน และมีส่วนผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. (2549). *สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ.2549*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวัดประดู่. (2559). *กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม*. เรียกใช้เมื่อ 13 มิถุนายน 2559 จาก

<http://www.watpradoocity.go.th/networknews/detail/20341/data.html>